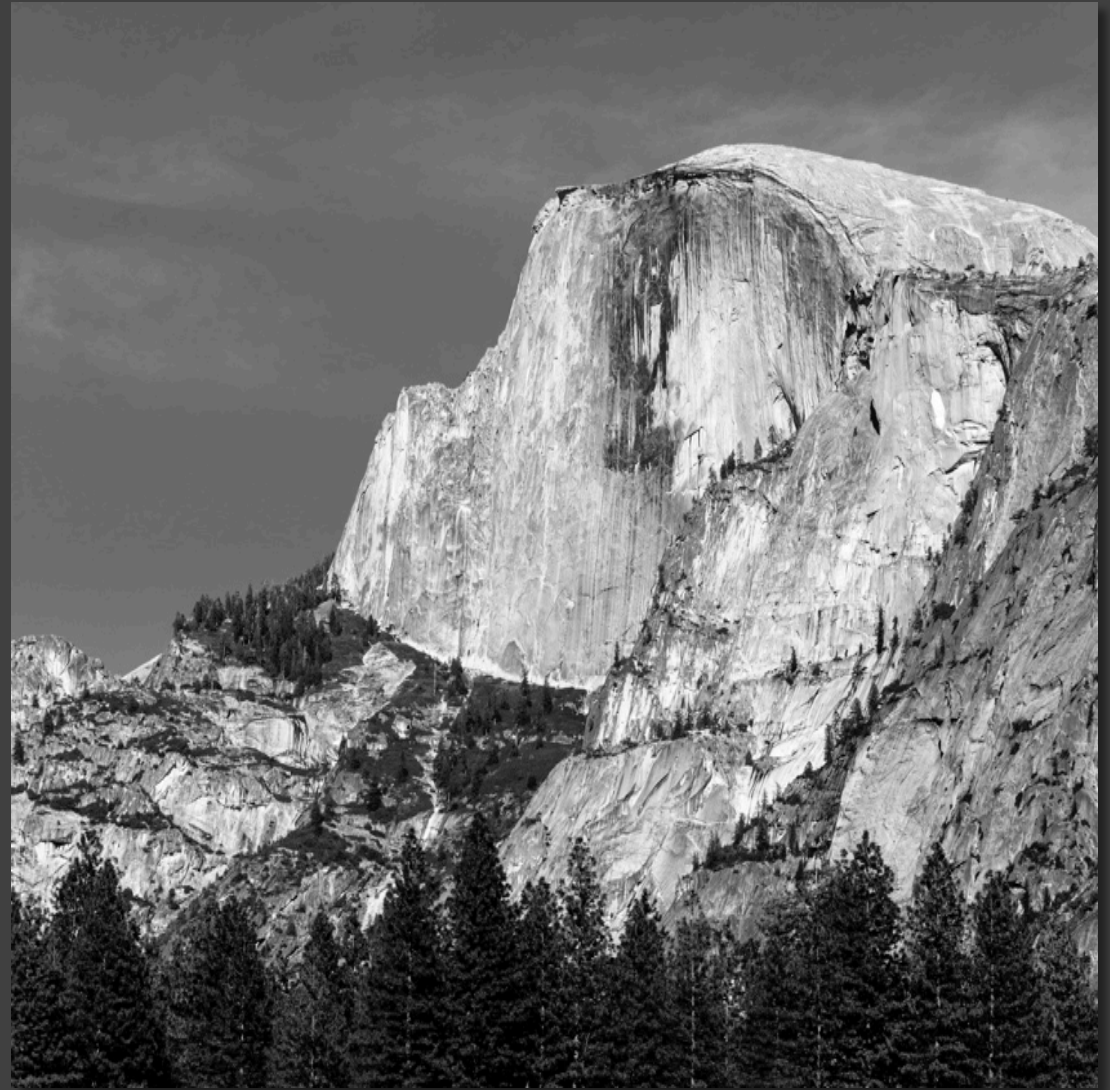

ZWART-WIT FOTOGRAFIE

AFV Objectief
5e verdiepingsavond 2016-17
een interactieve bijeenkomst
Amazone, 11 april 2017

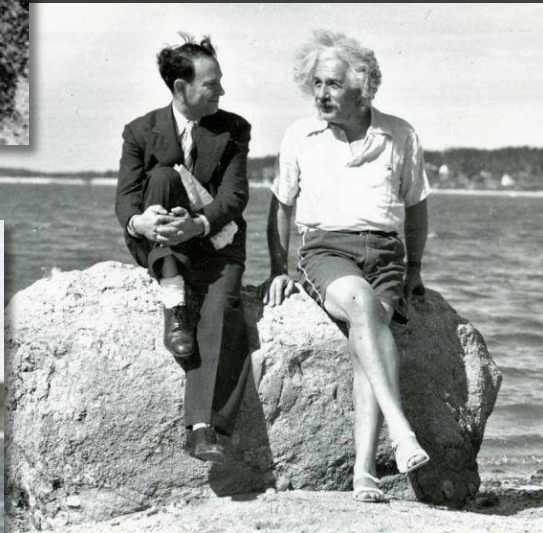

WAT ?

Zwart-wit duidt in de beeldende kunst en grafische techniek op monochrome beelden die variëren in helderheid, niet in **kleur**.

Zwart-witbeelden bestaan uit zwart, wit en tussenliggende grijstinten.

Andere kleuren zoals **sepia** zijn ook mogelijk.

GESCHIEDENIS

Eerste gefixeerde zwart-wit foto 1826 (Joseph Niépce) of 1831 (Louis Daguerre).

Kodachrome is geïntroduceerd in 1935.

Kleurenfotografie voor consumenten is pas mogelijk sinds ongeveer 1960.

Dus, vanaf de 19e eeuw tot ongeveer WO II was er vrijwel alleen zwart-wit fotografie.

Kleuren werden wel gebruikt om zwart-wit foto's in te kleuren. Door een afdruk op speciaal papier te maken waarop je kon kleuren werden er toch al "kleurenfoto's" gemaakt.

(tegenwoordig kun je digitale technieken gebruiken en zo kun je bijvoorbeeld van oude zwart-wit foto's toch weer kleurenfoto's maken).

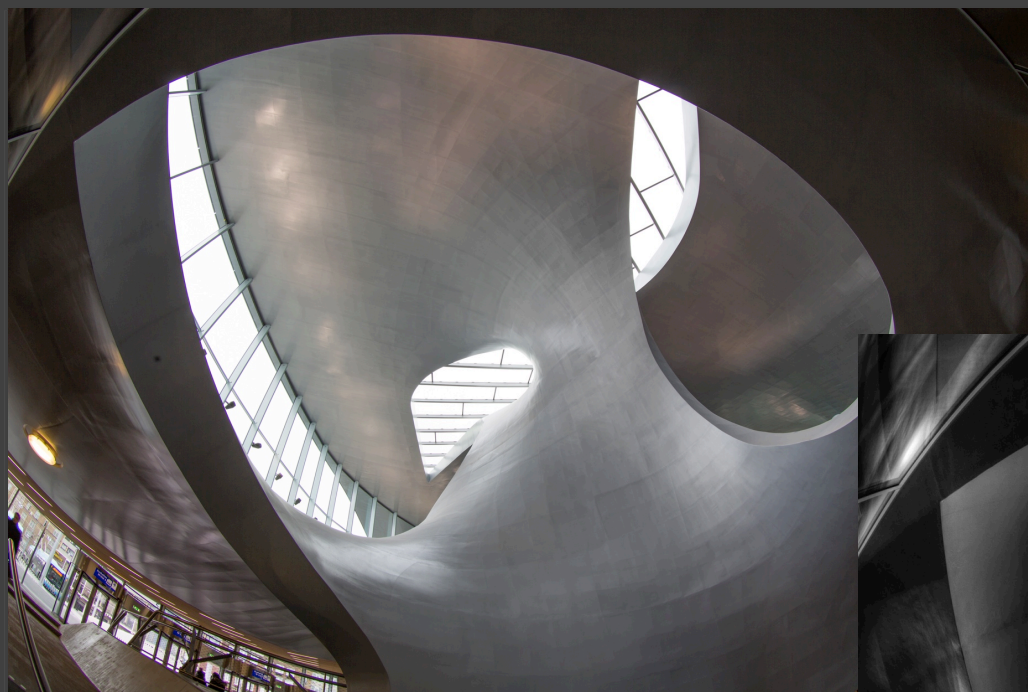

- ❖ Hele generaties zijn dus opgegroeid met uitsluitend zwart-wit beelden. Daarom krijgen we een nostalgisch gevoel als we zwart-wit foto's bekijken. Het brengt een bepaalde sfeer mee.
- ❖ Maar zwart-wit fotografie biedt ook nu nog voldoende toepassingen. Doordat kleur niet kan afleiden worden compositie, vormen en lichtval belangrijker, het draait (weer) om het onderwerp.
- ❖ Daarnaast kun je met zwart-wit problemen met de kleuren en oninteressante lichten verbloemen. Ideaal op dagen dat het weer tegen zit of 'het licht' er niet is.

Krachtig

Het benadrukken van vormen en lijnen met contrast

Als je kleur weghaalt wordt het menselijk oog gevoeliger voor lichtintensiteit. Het gaat voortdurend op zoek naar contrast, zo kunnen we fysieke elementen uit elkaar houden.

Bij een zwart-wit foto wordt contrast dus belangrijker. Ga voor zwart-wit foto's op zoek naar scènes met een hoog contrast. Met behulp van contrast kun je de kijker laten zien wat belangrijk is in een scène. Hele lichte of hele donkere contrasterende delen eisen de aandacht op.

Afleiding

zonder kleuren meer oog voor vorm, lijn, structuur

Naast de verschillende lichttonen zullen ook patronen duidelijker naar voren komen. Zwart-wit fotografie is ideaal om texturen duidelijker naar voren te laten komen, er is geen kleur om subtiele texturen te verbloemen. Mede afhankelijk van welke kleuren je accentueert in de nabewerking kun je texturen nog eens extra aanzetten.

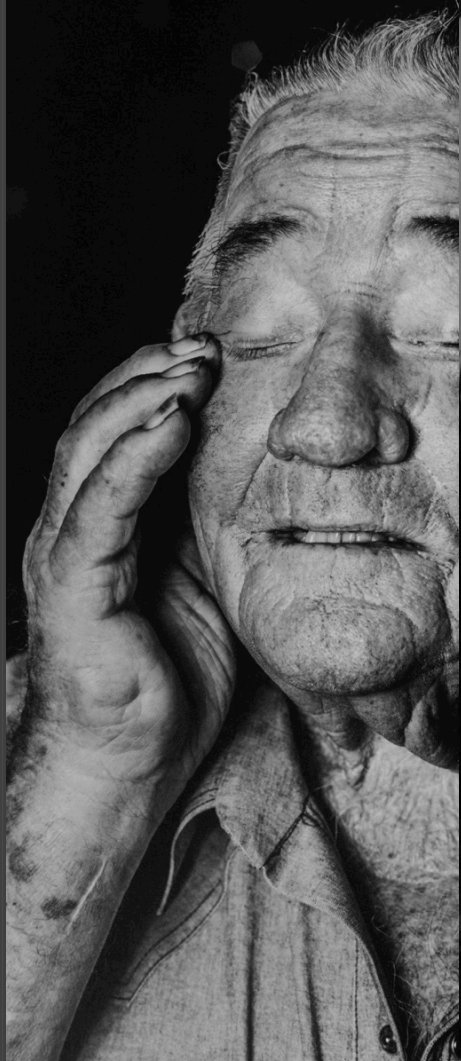

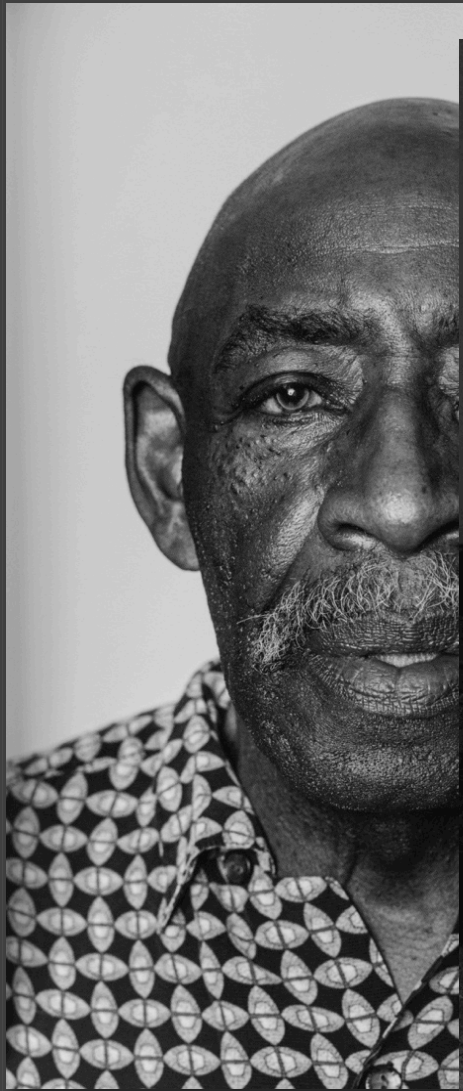
Portret

- ✧ Accenten op lijnen, rimpels en textuur
- ✧ Minder afleidende achtergrond

Landschap

midden overdag: van vrij saai naar redelijk boeiend

History		
Export - Hard Drive (05/04/17 17:32:34)		
Dehaze Amount	+27	27
Camera Profile: Camera Faithful		
Enable Lens Profile		Yes
Remove Chromatic Aberration		Yes
Black Clipping	-26	-26
Highlights	-35	-35
Import (09/10/15 17:50:05)		

History		
Export - Hard Drive (05/04/17 17:32:34)		
White Clipping	+11	11
Orange Gray Level	-13	-33
Contrast	+100	100
Convert to Black & White		Yes
Create Virtual Copy (03/04/17 02:27:16)		

Landschap

- ❖ Structuur zichtbaar maken
- ❖ Belichtingsproblemen weg

Landschap

- ✧ Rots structuur beter zichtbaar
- ✧ Minder afleiding
- ✧ Meer drama

Filters

Vanouds bij zwart-wit fotografie werden kleurfilters gebruikt om bepaalde kleuren te versterken of te verzwakken waarmee bepaalde accenten konden worden versterkt of verzwakt. In kleur fotografie kan dit niet meer gebruikt worden omdat de foto er dan verkleurd uit zou zien, het zou meteen opvallen, zoals wanneer je door een gekleurde bril kijkt.

ROOD filter

Het klassieke zwart-wit filter voor **architectuur**. Witte gevels lichten helder op, een blauwe hemel wordt dramatisch donker en wolken stralen. Ook voor spectaculaire landschapsfoto's met sterk verbeterde vergezichten en voor toonscheiding bij voorwerp opnamen.

GEEL filter

Voor **landschapsfotografie**. Demping van het blauw. De wolkenhemel werkt heel natuurlijk, maar nog niet dramatisch. Vergezichten bij lichte nevel worden helderder. Een ideaal filter voor vooral landschap- en plantenopnamen.

ORANJE filter

Maakt violet en blauw flink donkerder, groen donker en zelfs geelgroen ook iets. Landschaps- en architectuuroopnamen vertonen een verhoogd, al haast "grafisch" contrast, de wolkenlucht kan al dramatisch werken. Omdat de filterkleur de verwante huidtinten tegenover bladgroen sterk opheldert is dit een geliefd filter bij naaktopnamen in de vrije natuur vanwege het verhoogde contrast tussen het lichte lichaam en donkere landschap.

WANNEER ?

- ✧ Landschap. Als je moet fotograferen bij hard daglicht is dat een goede gelegenheid om naar zwart-wit te gaan. Harde contrasten doen het erg goed op zwart-wit foto's.
- ✧ Winterlandschap, sneeuw (waar sowieso weinig kleur in zit)
- ✧ Portretten (liefst met rimpels)
- ✧ Architectuur (vormen, lijnen en vlakken)
- ✧ Straatfotografie (sfeer) (Ed vd Elskén)

HOE ?

- ✧ Zwart-wit film
- ✧ Digitale zwart-wit camera (ca. € 6.000,-)
- ✧ Digitale (spiegelreflex) camera
  - Gewoon in kleur en alleen nabewerken
  - Monochroom instellingen gebruiken (voor preview en/of om direct jpeg's te produceren)
  - Fotografeer toch altijd in RAW formaat. Alleen je RAW files zullen alle informatie bevatten (ook kleur) die nodig is voor nabewerking.
  - Kies voor een lage ISO-waarde. Bij zwart-witfotografie wil je maximaal contrast tussen diep zwart en maximaal wit. Een hoger ISO-getal zorgt voor ruis in -met name- de zwarte delen van je foto. Ook als je juist een korrel effect wilt (dit kun je beter achteraf bij de nabewerking toevoegen).

NABEWERKING

- ✧ Zwart-wit omzetting in Lightroom
- ✧ Gebruik van pre-sets
- ✧ Gebruik van kleur “schuifjes” (complementair)
- ✧ HDR (in photomatix)

NOG EEN PAAR TIPS ...

Wat	Waar	Wanneer
“De Verliefde Camera” <i>Ed van der Elsen</i>	Stedelijk Amsterdam	Nog tot 21 mei
“If This Is True” <i>Robin de Puy</i>	Fotomuseum Den Haag	Nog tot 26 juni
Workshop “Van opname tot Afdruk” (digitale zwart-wit fotografie) van NIDF samen met ProFotoNet	Amersfoort: woensdag 19 april Delft: woensdag 26 april Den Bosch: woensdag 3 mei	code voor korting is: 1pro7net https://www.nidfwebwinkel.nl/a-28784549/kennis/digitaal-zwartwit/